

Arrest

nr. 315 018 van 17 oktober 2024
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. DE WOLF
Louizalaan 54/3de verd.
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 17 april 2024 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 5 april 2024.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 18 juni 2024 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 18 juni 2024.

Gelet op de beschikking van 10 juli 2024 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 25 juli 2024.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. KALIN *loco* advocaat P. DE WOLF.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan verworpen worden. *In casu* wordt het volgende gesteld:

“1. De verzoekende partij, die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 5 april 2024, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

2. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013

betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

3. Uit de door de commissaris-generaal bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Griekenland sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

4. De verzoekende partij slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Ze betwist weliswaar in haar verzoekschrift op algemene wijze, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen in de bestreden beslissing concreet met betrekking tot haar persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te verwijzen naar algemene informatie en te stellen dat zij het niet eens is met de gevolgtrekking van de commissaris-generaal, brengt verzoekende partij geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de commissaris-generaal inzake de ongegrondheid van haar beschermingsverzoek.

De verzoekende partij maakt vooreerst niet aannemelijk dat ze over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die haar zouden verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland.

Uit de documenten en verklaringen van de verzoekende partij kan niet worden afgeleid dat zij op heden psychologische of andere medische problemen heeft die belangrijke gevolgen hebben voor haar zelfstandig functioneren. Hieruit kan dus niet worden afgeleid dat ze over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland. Aldus brengt de verzoekende partij wat betreft haar persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit zou moeten worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in haar hoofdte in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie. Er liggen in casu geen specifieke elementen voor waaruit in hoofdte van verzoekende partij een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken die haar bij een terugkeer

naar Griekenland zou blootstellen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij op 17 maart 2023 internationale bescherming werd toegekend in Griekenland (administratief dossier, “map 6, landeninformatie”). Uit haar verklaringen kan verder worden afgeleid dat ze in april 2023 haar verblijfsvergunning heeft bekomen (NPO, p.4-5). Er kan echter niet worden afgeleid of zij erkend werd als vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend. Tijdens het persoonlijk onderhoud bij de commissaris-generaal, vraagt de commissaris-generaal immers over welke internationale beschermingsstatus ze beschikt. De verzoekende partij antwoordt hierop dat ze het niet weet (NPO, p.3). De verzoekende partij brengt verder ook geen stukken bij die hieromtrent duidelijkheid zouden moeten scheppen. Er kan dus niet met zekerheid worden vastgesteld of ze op heden erkend werd als vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend. Doordat de verzoekende partij geen duidelijkheid brengt over de aard van de haar toegekende internationale bescherming, is er ook geen duidelijkheid over de geldigheid van haar verblijfsvergunning in Griekenland. De duur van de verblijfsvergunning van begunstigden van subsidiaire bescherming verschilt namelijk van de verblijfsvergunning van erkende vluchtelingen. Erkende vluchtelingen krijgen een verblijfsvergunning van drie jaar en subsidiaire beschermden krijgen een verblijfsvergunning van één jaar (“Country Report: Greece. Update 2022” van AIDA/ECRE, juni 2023). Indien de verzoekende partij over de subsidiaire beschermingsstatus zou beschikken in Griekenland, is het dus mogelijk dat ze op heden niet meer over een geldige verblijfsvergunning beschikt. Indien de verzoekende partij als vluchteling erkend werd, heeft ze op heden nog steeds een geldige verblijfsvergunning in Griekenland. Ze schept hier echter door haar eigen toedoen geen duidelijkheid over. Ze verklaart immers haar Griekse verblijfsvergunning zelf te hebben vernietigd bij haar aankomst in België om te vermijden dat ze zou worden teruggestuurd (NPO, p.9). Aangezien zij geen duidelijkheid biedt over de haar toegekende beschermingsstatus, of haar verblijfsvergunning nog geldig is en of zij deze eventueel verlengd heeft, maakt zij de beoordeling van de geldigheid van haar verblijfsvergunning in Griekenland door haar eigen toedoen onmogelijk.

Het komt verder aan de begunstigde van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken. Er kan van de verzoekende partij verwacht worden dat zij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen mogen niet genoegzaam blijken uit de verklaringen en gedragingen van de verzoekende partij. Tevens blijkt dat de verzoekende partij nooit de intentie heeft gehad om in Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen. Ze verklaart dit immers zelf tijdens het persoonlijk onderhoud bij de commissaris-generaal waar ze stelt dat ze bij haar vertrek uit Turkije reeds naar België wou komen maar geen geld had (NPO, p.3). Dit gebrek aan intentie wordt verder aangetoond door het feit dat ze slechts vier maanden in Griekenland heeft verbleven als begunstigde van internationale bescherming met een geldige verblijfsvergunning (NPO, p.5). De verzoekende partij beschikt verder over een hoge mate aan zelfredzaamheid. Zo heeft ze er verschillende reizen gemaakt in Griekenland om haar documenten en werk te bekomen (NPO, p.4-6). Zo is er ook in geslaagd om werk en onderdak te vinden in Griekenland (NPO, p.5). De verzoekende partij maakt dus geenszins aannemelijk dat ze, noch kan dit blijken uit haar verklaringen dat ze bij een terugkeer naar Griekenland er niet in zou slagen om huisvesting, medische verzorging en werk te bekomen.

Verder maakt ze evenmin aannemelijk dat ze bij een terugkeer naar Griekenland geen of onvoldoende beroep zou kunnen doen op de daar aanwezige beschermingsmogelijkheden in het geval van haar beweerde problemen met het drugsmilieu. De commissaris-generaal stelt immers terecht in de bestreden beslissing dat ze van deze problemen nooit aangifte heeft gedaan bij de Griekse autoriteiten (NPO, p.11). Het komt de verzoekende partij toe om de middelen die het recht en haar status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken. De verzoekende partij toont niet aan, en dit kan ook niet blijken uit haar verklaringen, dat zij deze afdoende heeft benut, laat staan heeft uitgeput. Haar verklaring dat ze dit niet heeft gedaan omdat ze angst had voor de wraak van deze personen kan niet overtuigen. Als de verzoekende partij geen aangifte doet van deze problemen bij de Griekse overheden, kan er van hen ook niet verwacht worden dat ze haar de nodige bescherming tegen deze personen kan bieden.

Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift waarbij dienaangaande naar algemene landeninformatie wordt verwezen, naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat de verzoekende partij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.

De verzoekende partij kan ook niet dienstig verwijzen naar twee arresten van de Nederlandse Raad van State aangezien rechterlijke beslissingen in de continentale rechtstraditie geen precedentswaarde hebben (RvS 21 mei 2013, nr. 223.525; RvS 16 juli 2010, nr. 5885 (c); RvS 18 december 2008, nr. 3679 (c)).

De verzoekende partij kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er in haar hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij, buiten haar wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht al komen. Zij maakt niet in concreto aannemelijk dat zij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in haar elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat zij Griekenland heeft verlaten wegens een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een reëel risico op ernstige schade. Er zijn evenmin aanwijzingen dat de verzoekende partij verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoekende partij maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat haar situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat zij zich derhalve niet langer onder de internationale bescherming die haar in Griekenland werd verleend, kan stellen. De stelling dat de verzoekende partij in geval van terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandelingen is louter gebaseerd op hypothesen zonder dat de verzoekende partij aantoont dat zij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

5. De artikelen 2 en 3 van de wet uitdrukkelijke motivering bestuurshandelingen en artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet hebben tot doel de burger in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid de beslissing heeft genomen, zodat kan worden beoordeeld of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. De motieven van de bestreden beslissing kunnen echter op eenvoudige wijze in die beslissing worden gelezen zodat de verzoekende partij er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover zij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet voldaan. De verzoekende partij maakt niet duidelijk op welk punt deze formele motivering haar niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht.

De verzoekende partij laat verder na uiteen te zetten op welke wijze zij de andere bepalingen van artikel 62 van de Vreemdelingenwet geschonden acht. Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen.

6. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal verplicht zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stoelen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij werd gehoord op het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Tijdens dit persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid haar vluchtmotieven uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door haar advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Pashtoe machtig is. De commissaris-generaal heeft zich voor het nemen van de bestreden beslissing gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op algemeen bekende gegevens over de regio van herkomst van de verzoekende partij en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van verzoekende partij op een individuele wijze beoordeeld en zijn beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Evenmin kan de schending van het redelijkheidsbeginsel worden volgehouden aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd.

7. Derhalve lijkt de verzoekende partij geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland."

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, Parl.St. Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag beschouwd worden als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

4. In het proces-verbaal van terechtzitting van 25 juli 2024 staat het volgende vermeld:

“Tolk 1742 legt de eed af en tolkt Arabisch.

De voorzitter zet de gronden uiteen van de beschikking die het voorwerp uitmaakt van het verzoek om te worden gehoord.

Verzoekende partij legt een aanvullende nota neer en geeft hierbij toelichting. Ze stelt dat het CGVS kan navragen wat haar actuele status in Griekenland is. Het CGVS verzaakt aan haar medewerkingsplicht door dit niet te doen. Documenten bekomen in Griekenland is een echt hindernissenparcours. Verzoekende partij heeft geen vaste verblijfplaats en komt zo in een vicieuze cirkel terecht: geen documenten dus geen huisvesting, geen werk, geen medische zorgen, geen sociaal netwerk met als gevolg een situatie van extreme materiële deprivatie. Verzoekende partij vraagt de Raad om zelf een beslissing ten gronde te nemen en haar dossier niet terug naar het CGVS te sturen. De verzoekende partij geeft zelf aan dat ze in Griekenland moeite had om werk te vinden en er te blijven.”

5. Verzoekende partij brengt ter terechtzitting, met voormelde argumentatie, geen concrete en dienstige argumenten bij die afbreuk doen aan de gronden van de beschikking van 18 juni 2024.

5.1. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij reeds een internationale beschermingsstatus heeft verkregen in Griekenland, meer bepaald op 17 maart 2023. Aldus wordt *in casu* vermoed dat zij geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat zij reeds internationale bescherming geniet in een ander land. Er liggen geen elementen voor waaruit kan blijken dat de verzoekende partij niet langer als vluchteling zou erkend zijn in Griekenland, hetgeen zij niet betwist. De Raad verwijst vervolgens naar het vigerende EU-acquis, meer bepaald de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: richtlijn 2011/95/EU), waaruit blijkt dat de verleende beschermingsstatus onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (*cf.* de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Kwalificatierichtlijn).

De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(sstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° berust inderdaad bij het Commissariaat-generaal, doch eens hieraan is voldaan, komt het aan de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. In weerwil van de verzuchtingen van de verzoekende partij, komt het aldus aan de verzoekende partij zelf en niet aan het Commissariaat-generaal toe om het bewijs te leveren dat zij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. De verzoekende partij blijft hier echter in gebreke.

5.2. De door de verzoekende partij neergelegde aanvullende nota heeft betrekking op en bevat een uitgebreid verslag met tal van verwijzingen naar en citaten uit recente landeninformatie van o.a. AIDA, UNHCR, *Human Rights Watch* en van in het bijzonder RSA (*Refugee Support Aegean*) alsook verwijzingen naar nationale en internationale rechtspraak dienaangaande, inzake de situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland, en dit onder meer op het vlak van het vernieuwen van Griekse verblijfsdocumenten, toegang tot huisvesting, toegang tot documenten, de houding van de Griekse politie en ruimer racisme in de Griekse samenleving, het verschil (in rechten) met Griekse onderdanen, de onderbreking van het Helios-programma alsook wordt de persvrijheid in Griekenland aangekaart.

In voormelde beschikking erkent de Raad dat uit de eerder bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Griekenland sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

De kernvraag is of de door de verzoekende partij bijgebrachte informatie in haar aanvullende nota, waarnaar wordt verwezen ter terechtzitting, toelaat anders te oordelen met betrekking tot de situatie van personen die internationale bescherming in Griekenland genieten, dan hetgeen uiteengezet in de beschikking.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p. 5). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET in principe worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven.

Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Volgens het RSA/PRO ASYL rapport worden nog steeds afzonderlijke ADET-beslissingen genomen die op dezelfde dag als de beslissing tot verlening van internationale bescherming worden betekend (RSA/PRO ASYL, p. 6).

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer precaire situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden: "*Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om huisvesting in vergelijking met asielzoekers.*" ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestingsproblematiek betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p.22-23).

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal

niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. De laatste verlenging die wordt vermeld in de informatie waarover de Raad beschikt, was november 2023 tot juni 2024. De inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigden om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bankrekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigden, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigden in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen. Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigden van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigden die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd. Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigden die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten.

Begunstigden van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus en de toegang kan voor hen door tal van factoren, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat gezinnen er niet worden aanvaard, het feit dat mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt, in de praktijk beperkt zijn. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen. In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigden van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Een steunprogramma is volgens de Griekse regering voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigden van internationale bescherming, dat is gestart in 2022 voor een periode van 3 jaar en dat sub-projecten bevat in acht sectoren en onder meer opleiding van personen die tot de doelgroep behoren, taalcursussen en job-begeleiding omvat. Het programma richt zich niet alleen op statushouders maar ook op andere legaal verblijvende onderdanen van derde landen. Evenwel is geen informatie beschikbaar over de uitvoering van dit programma. Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigden een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat niet alle begunstigden van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen ("Country Report: Greece. Update 2022" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 273-275). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten te wijten aan bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigden om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen of zelfs aan de

weigering van ambtenaren om hen de voorziene uitkeringen te verstrekken, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin het Griekse recht en het Unierecht voorzien.

De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden vóór de aanvraag om toekenning van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigden, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven, uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het bekomen van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheids-nummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet vergoed, ook al beschikt de betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, waaronder de artsen in de opvangvoorzieningen.

De Raad herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist de voorlegging van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te bekomen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigden de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden ontcijgd.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan

duren. Begunstigden die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de afgifte of verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als begunstigden. Bovendien lopen personen met een internationale beschermingsstatus na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor begunstigden die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor begunstigden die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als begunstigden in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden qua huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, hoewel ze soms een in het Grieks geschreven nota ontvangen waarin hen wordt gevraagd om zich te richten tot de asieldienst wanneer ze geen documenten hebben. Bovendien beschikken de gemeentelijke integratiecentra (KEM), die begunstigden informatie en advies geven over de toegang tot documenten en bepaalde sociale rechten, in de regio Attica niet over voldoende tolkendiensten. Zij zijn dus enkel toegankelijk voor wie Grieks, Engels, Urdu of Farsi spreekt.

Bovendien stelt de Raad, na lezing van de informatie waarover hij beschikt, vast dat in afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel soms een attest wordt afgegeven dat zes maanden geldig is. Ondanks dit attest ondervinden begunstigden van een internationale beschermingsstatus nog steeds obstakels bij de toegang tot diensten zoals de sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt omdat verschillende overheidsdiensten terughoudend zijn om dit attest te aanvaarden voor de toegang tot hun diensten. Dit attest zou ook begunstigden die wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning minder rechten geven dan andere migranten, of zelfs geen toegang tot deze rechten. Bovendien mag dit attest niet worden afgegeven voordat de verlengingsaanvraag geregistreerd en geüpload is in de "Alkyoni" database. Dit duurt vaak weken of zelfs maanden (*"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p.14-16).

Uit de actuele informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat de aanvragen om verlenging sinds 2017 per e-mail bij de asielautoriteiten kunnen worden ingediend en dat de aanvaarding hiervan ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat in behandeling is bij de AAU Begunstigden van internationale bescherming is gestegen van 2.588 op 31 december 2022 tot 4.029 op 16 februari 2024. Dit is een aanzienlijke stijging van 56% ten opzichte van de achterstand in het afgelopen jaar (*"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p.8). Terugkeerders die opnieuw worden toegelaten via de internationale luchthaven van Athene ontvangen geen duidelijke en nauwkeurige informatie over de bevoegde autoriteiten waartoe ze zich moeten wenden om hun documenten te vernieuwen (*"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p.11).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen begunstigden van internationale bescherming die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Zodra de aanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager, alvorens ze de aanvraag kunnen registreren in de databank voor verblijfsvergunningen. Gezien het aantal aanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, lijkt het erop dat deze fase van de procedure enkele maanden, en in sommige gevallen meer dan een jaar, kan duren. Tijdens deze periode ondervinden begunstigden dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precarie situatie terechtkomen. Als begunstigden een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET

effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun nieuwe verblijfstitel. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de begunstigde zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De begunstigde moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan. In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een begunstigde van internationale bescherming die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde ADET te vermijden en aldus niet in een precaire situatie terecht te komen.

Verschillende instellingen, waaronder de Ombudsman, de nationale Commissie voor de Mensenrechten, de Europese Commissie, het Asielagentschap van de Europese Unie en de autoriteiten van andere lidstaten, hebben al hun bezorgdheid geuit over de administratieve moeilijkheden waarmee begunstigten van een internationale beschermingsstatus bij hun terugkeer naar Griekenland worden geconfronteerd en over de impact ervan op hun levensomstandigheden (rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p. 14). Toch blijven er langdurige vertragingen bestaan bij de behandeling van deze dossiers, met rechtstreekse gevolgen voor de situatie van wie uit andere lidstaten wordt gerepatriëerd.

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt ten slotte dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een begunstigde van een internationale beschermingsstatus die nog niet in het bezit is gesteld van een ADET of wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten -wat enige tijd kan duren- het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Ten slotte blijkt uit de meest recente informatie waarover de Raad beschikt dat de Europese Commissie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland is opgestart wegens de onjuiste omzetting van de richtlijn 2011/95/EU (rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2024, p. 4).

Uit deze informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigten van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij begunstigten *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Dit is het geval voor de verblijfsuitkering (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland vereist is), de geboortetoeleage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die met name een onderzoek door een accreditatiecentrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft).

Gelet op het voorgaande kan de Raad niet anders dan besluiten dat de huidige situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, de politieke visie van de Griekse autoriteiten die zich richten op de zelfredzaamheid van de begunstigten van internationale bescherming, de tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat vele begunstigten binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, "*een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en

C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel “wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling” (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer precaire situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen. Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Ofschoon de door verzoeker per aanvullende nota aangebrachte informatie actueler is dan en recentere cijfers bevat dan de informatie die eerder voorlag bij de kennisgeving van de beschikking, laat deze landeninformatie evenwel niet toe, te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat zij bij een terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Griekse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een verdere individuele beoordeling niet meer nodig is. De voormelde landeninformatie volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de geboden bescherming in hoofde van eenieder die er internationale bescherming werd verleend, niet langer effectief of toereikend zou zijn en evenmin dat statushouders in Griekenland bij terugkeer hoe dan ook zullen terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie er gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim*, pt. 91). Ook de verwijzing naar rapporten waarin gesteld wordt dat de rechtstaat en de persvrijheid in het gedrang zijn in Griekenland, laten niet toe anders te oordelen gelet op hetgeen hoger uiteengezet. De overige rapporten met betrekking tot de situatie van personen die internationale bescherming hebben verkregen in Griekenland waaruit kort geciteerd wordt in de aanvullende nota laten niet toe anders te oordelen, daar ze in dezelfde lijn liggen als de rapporten van “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2024 en de AIDA-rapporten die hoger besproken werden.

Het voorgaande neemt evenwel niet weg dat er sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In de beschikking wordt uitgebreid ingegaan op haar persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de door haar aangehaalde individuele elementen omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat zij niet aantoonbaar dat zij persoonlijk haar rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van materiële deprivatie dreigt.

5.3. Wat betreft de opmerking ter zitting dat documenten bekomen in Griekenland een echt hindernissenparcours is, wijst de Raad erop dat verzoekende partij over Griekse documenten beschikte, doch zij bij aankomst in België zelf besliste om deze te vernietigen, waarmee zij dus allerminst meewerkt met de Belgische asielinstanties, doch deze net tegenwerkt. Bovendien werd in de beschikking aangegeven dat de verzoekende partij nalaat duidelijkheid te scheppen over de aard van haar internationale bescherming, nu dit bepalend is om te weten wat de duur van haar verblijfsvergunning is. Ter terechtzitting laat de verzoekende partij na hier duidelijkheid over te scheppen.

5.4. Met de zeer algemene argumentatie ter zitting dat zij geen vaste verblijfplaats heeft in Griekenland en ze zo in een vicieuze cirkel terechtkomt, dat geen documenten dus ook geen huisvesting, geen werk, geen medische zorgen en geen sociaal netwerk betekent met als gevolg extreme materiële deprivatie, gaat verzoekende partij volledig voorbij aan hetgeen met betrekking tot haar persoonlijke, individuele situatie wordt vastgesteld en geoordeeld in de beschikking, aan de hand van de gegevens in het dossier waaronder in het bijzonder haar eigen verklaringen.

De Raad herhaalt en benadrukt dat verzoekende partij nooit de intentie had om (als statushouder) in Griekenland een leven en een toekomst uit te bouwen, doch zij al eerder voor zij Griekenland binnenkwam het plan had opgevat om naar België te komen, maar zij toen niet meteen de vereiste (financiële) middelen had. Ze verkreeg vervolgens internationale bescherming in Griekenland, doch waar van een begunstigde van internationale bescherming kan worden verwacht om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken, liet verzoekende partij dit na, zo blijkt duidelijk uit haar verklaringen en gedragingen, zoals o.a. dus het feit dat zij al op voorhand, bij haar vertrek uit Turkije, reeds naar België wou komen maar geen geld had en het feit dat zij slechts vier maanden in Griekenland verbleef als begunstigde van internationale bescherming met een geldige verblijfsvergunning.

Zoals in de beschikking al werd opgemerkt, beschikt verzoekende partij bovendien over een hoge mate aan zelfredzaamheid, gelet op de verschillende reizen die zij in Griekenland maakte om documenten en werk te bekomen. Ze slaagde erin om in Griekenland werk en onderdak te vinden, en verzamelde alzo de nodige financiën voor haar geplande reis naar het uiteindelijke land van bestemming, België. Verzoekende partij maakt, zoals eerder werd vastgesteld, dan ook niet aannemelijk dat zij, noch kan dit blijken uit haar verklaringen, bij een terugkeer naar Griekenland er niet in zou slagen om huisvesting, medische verzorging en werk te bekomen. Louter op algemene wijze het tegendeel voorhouden zoals op zitting, is niet van aard anders te besluiten.

Waar verzoekende partij ter zitting voorhoudt dat zij in Griekenland moeite had om er werk te vinden en er te blijven, benadrukt de Raad dat zij blijkens haar eerder verklaringen er dus wel in slaagde om werk en huisvesting te vinden in Griekenland en dat zij bovendien zelf besliste om er niet lang te blijven nadat ze er internationale bescherming verkreeg, en het daarenboven nooit haar bedoeling was om er lang te blijven, laat staan om er als begunstigde van internationale bescherming een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen.

Verzoekende partij toont op generlei wijze, laat staan *in concreto* en op een overtuigende wijze aan dat haar situatie in Griekenland er een was van of dat bij terugkeer naar Griekenland een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt. Het komt haar toe dit aan te tonen, waar zij dus echter in gebreke blijft.

5.5. Waar verzoekende partij de Raad vraagt om zelf een beslissing ten gronde te nemen en haar dossier niet terug te sturen naar het CGVS, onderstreept de Raad dat huidig verzoek om internationale bescherming van verzoekende partij in België door het Commissariaat-generaal niet-ontvankelijk werd verklaard overeenkomstig artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet, waarbij bij beschikking van 18 juni 2024 werd vastgesteld dat verzoekende partij geen elementen aanbrengt waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die de Griekse autoriteiten haar hebben toegekend en zij dus niet aantoonde dat onterecht toepassing werd gemaakt door het CGVS van voormelde wetsbepaling (waarbij haar beschermingsverzoek niet-ontvankelijk werd verklaard). Er is derhalve geen reden om dit beschermingsverzoek in België ten gronde ten aanzien van verzoekende partij haar land van herkomst te beoordelen, noch om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak naar het CGVS terug te sturen.

Gelet op hetgeen voorafgaat, heeft de commissaris-generaal met recht besloten tot de niet-ontvankelijkheid van verzoekende partij haar verzoek om internationale bescherming op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet en dient het beroep te worden verworpen.

6. Derhalve wordt geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking opgenomen gronden. Bijgevolg brengt verzoekende partij geen elementen naar voren waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zeventien oktober tweeduizend vierentwintig door:

M. RYCKASEYS,

kamervoorzitter

M. DENYS,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

M. RYCKASEYS